

МИКО ПЕТРОВ

РОЖДЕН ДЕН

chitanka.info

Луната е огромен червен балон с петна от неравномерно разслоената гума. Някой я кара да отиде там с един подскок, но тя не иска, защото не знае какво ще се случи, когато я няма. Тогава той с церемониален поклон ѝ поднася грамадно цвете с формата на кълбо и с дълга дръжка. Тя го поема с две ръце. То е бледорозово или бледожълто. Ароматът му е странен и отблъскващ, но тя го вдишва с настървение. Отпуска ръце, но цветето остава във въздуха, смалява се, провисва надолу и от него пада бледокървав пращец. От страх, че някой ще я види, тя се обръща: баща ѝ върви на пръсти към нея, протегнал ръце. Тя се сеща, че цветето е мак. Уплашена, хуква напред. Полето пламти в червено. Маковете са гъсти, стигат до коленете ѝ, пречат ѝ да бяга. Странни упояващи вълни се люлеят в тялото ѝ. Тя тича. Ръцете ѝ са се издигнали много високо, чак в облаците, и тя не ги усеща. А приглушеният глас на баща ѝ заповядва: „Спри, недей, не навлизай в Неповторимото!“

Маковете са посърнали и черни, краката ѝ се преплитат. Спира се едва на прага на катедралата, поема дъх и се втурва вътре. Изненаданите светци се разбягват по местата си и отново попиват в мазилката... Куполът е лъскав, а между стените му се люлеят двама души, които са се хванали за избледнялата гумена Луна. Това са Майк и Жорж! Те ѝ махат с ръце да дойде при тях; тя разпознава и образите на светците. Онзи вляво е Жером, загинал преди седем години. До него е Вася, загинал от метеорит. Разбира се, че това не е катедралата, а Паноптикумът на изчезналите астронавти. Тя протяга ръце и потъва в гумената маса на Луната. Куполът потреперва и тръгва нагоре. Баща ѝ влиза. Тя вижда шапката му... Той е черен силует, безпомощен между сребристите усмивки на загиналите. Той я зове да се върне, а в катедралата отново пада мрак, свещите пращят, сенките играят, а баща ѝ запалва луличката си. Сърцето ѝ се свива, тя се отпуска надолу и пада през белезникава мъгла, която се стича на вадички между лопатките ѝ. Краката ѝ се подкосяват и тя рухва по очи на тротоара...

Ева седна в леглото. Разбра, че мъглата между лопатките ѝ е пот. Изключи сигнала за събуждане и се пхна в камерата с душа. Пусна студената вода и кранчето с надпис „озон“.

* * *

Майк влезе в командния отсек и чу сигнала за настройка от Земята. Щеше да има извънредна радиограма. Жорж беше настроил станцията и на екрана импулсите играеха равномерно и ярко. Майк седна до Жорж и промърмори:

— Откакто сме на Р-29, имахме две извънредни грами. С първата преди три години ни казаха, че реакторът, който трябваше да получим, не е издържал изпитанията, а от втората преди година разбрахме, че е умрял бащата на Ева. Както е тръгнало и третата няма да е за добро. Изобщо това Р-29 е бездушен камък, засилен в пространството, бог знае за какъв дявол, а ние го подгонихме и го яхнахме, за да изследваме сложните му магнитни трептения. А на мен ми се струва, че той трепти от страх и студ.

— Предпочитам да гоня камъни в пространството вместо формули в реакторите, а теб бих посъветвал да напишеш огромен научен труд за психологията на страха! — захили се Жорж и после попита: — Имаш ли още въпроси?

— Да, Жорж. Би ли ми обяснил, защо Земята е три пъти по-малка от твоето самочувствие и как го правиш?

— С огледалото за самоконтрол.

И двамата се засмяха. Огледалата за самоконтрол първи изпитаха тяхната ненавист. Още на четвъртия месец Ева махна своето от кабината си и го подари на Майк. Той го подари на Жорж, а Жорж го подари на Майк. Те си го подаряваха по този начин десетина дни, а после започнаха да го крият един от друг, докато Жорж го скри така, че и сам не можа да го намери. Техните огледала още стояха, но ако единият махнеше своето, и другото щеше да изчезне след половин час, макар че огледалото в банята беше почти същото; веселите спомени натъжаваха Майк. Преди четири години, когато стъпиха на Р-29, Жорж не можеше да мълчи повече от пет минути, а сега тягостно мълчание обхващаше и тримата за часове. Година след пристигането всеки можеше да бъде биограф на другите двама; знаеха всичко един за друг. Бяха разказвали истини и обилно бяха съчинявали геройски измислици, без да се сърдят за това. Но тишината постепенно ги обгръщаше — те се бояха, но нямаше какво да й противопоставят.

Р-29 беше три пъти по-малък от Земята, с разреждана атмосфера и без живот. В средата на третата година Ева съвсем посърна. Тя много обичаше цветя — всички го знаеха. Но тогава по цял ден говореше за

безкрайни поляни с макове, за жуженето на пчелите и трептящия летен въздух. Погледът ѝ блуждаеше между лъскавите скали и цезеираните бутони. Тя отчиташе данните механично. Механично обикаляше своя район, а вечер говореше за цветя. Те се споглеждаха, но я слушаха, слушаха я и след няколко месеца, макар и изтръпнали, когато Ева прие грамата от Земята и прочете с чужд глас за смъртта на баща си...

На екрана отново пробягаха сигналите за настройка. Майк погледна часовника; две минути сигнал, пет минути пауза и така три пъти. Жорж се беше забравил в неудобна и напрегната поза. Погледът му лежеше някъде в сивата пустош, а устата му се свиваше в нещо като усмивка. Той усети погледа на Майк и се обърна.

— Сиво е, Жорж! И все по-сиво ще ни става. Не е ли време да поискаме да ни сменят?

— Ако беше време, щяха да го направят. И ни е сиво не отскоро — свикнали сме!

Сигналите спряха. След половин час трябваше да приемат последната серия за настройка.

— Някой ден ще напиша трилогия за теб и, базирам се, ще бъде голяма сензация. В теб се е събрало всичко положително на човешкия род: и стоицизъм, и оптимизъм, и разсъдливост... Само зъб не те боли, за да имаш съвсем интелигентна физиономия.

— Ако някога ни пратят да проучим магнитното трептене на ада, теб Майк, ще пуснем в деветия кръг. Там ти е мястото.

Жорж разчупи голям шоколад и подаде половината на Майк.

— Кажете, Майкъл, вие като маниак-психолог можете ли да обясните какво прави в момента Ева?

— Разхожда се, както знаеш от осем до девет.

— Това ли е най-точната дума?

Майк потръпна. Явно предстоеше обяснението на това, което ги тревожеше, и което досега бяха крили един от друг.

Няколко дни след смъртта на баща си, Ева като че ли се оправи. Усмиваше се по-често, караше ги да танцуват и остави косите си до раменете. Месец след това двамата разбраха, че всяка вечер тя излиза към осем и се бави един час. Каза им, че се разхожда, но ги стъписа с троснатия си отказ, когато поискаха да я придружат.

— Точната дума и двамата не я знаем, макар че в един и същи ден се опитахме да я намерим.

Жорж го изглежда подозрително:

— Какво имаш предвид?

Майк се захили и предвзето започна:

— Чел ли си, Жорж, братя Грим?

— Да, но аз за друго те питам!

— Добре. Но там имаше една принцеса, която излизала тайно в полунощ и никой не знаел къде отива. Който разкриел загадката, щял да я вземе за жена. Един хубавец с благороден произход се заел с тази работа, а някакъв друг, за по-безопасно, решил да проследи не принцесата, а хубавеца...

Жорж скочи на крака и се вторачи в Майк.

— Втория го няма в братя Грим!

— Нищо, има го на Р-29 и злите езици говорят, че съм аз. Това стана случайно. Едни ден видях на твоя пулт някаква топографска схема, на която имаше много празни места. Това не беше карта на никой от нашите три сектора. Трасето започваше от базата и завършваше до един хълм наблизо. После с пунктир започваше отново, ставаше ясно при Малкото плато, а след него имаше няколко вероятни направления. Досетих се, че ясните места се виждат от базата, а другите — не. Включих камерата и я насочих по трасето. Стана ми ясно, че това е пътят, по който сме виждали да се отдалечава всяка вечер всъдеходът на Ева. Направил си карта, за да я проследиш.

Към седем същата вечер отидох да сменя батериите на моя всъдеход и случайно видях, че обратното огледало на Евиния всъдеход липсва. Завидях ти на хитростта и махнах и твоето. После подкарах към Малкото плато. В осем и десет се зададе всъдеходът на Ева, а на половин километър го следваше твоят. Наредих се и аз в колоната. След пет километра ти спря. Заобиколих, за да видя къде е Ева и подкарах обратно.

На другия ден тръгнах към мястото, като внимавах да не се засечем с теб, за да не се чудим какво да се лъжем. Спрях в тази пустош, където слезе Ева и се огледах... Нали ги знаеш тези кръгли места по стотина метра от втвърдена зеленикава маса. Единственото, което намерих, бяха двајсетина реда камъни, наредени през половин крачка. Нищо друго. За разлика от принцесата, Ева се връща не по развиделяване, а като притъмнее.

Влезе Ева и в същия момент започна предаването от Земята. Получиха заповед за Майк да излети след два дни и да даде отчет пред Световния съвет за далечни проучвания. Това съвпаднаше с минималния срок за излитане; горивото на кораба трябваше да се активира точно четиридесет и осем часа.

На другия ден сутринта тримата се заеха да подреждат събраната информация.

Жорж подреждаше диаграмите за магнитните колебания на магнитните участъци и наблюдаваше Майк, който работеше спокойно, но по челото му се стичаха капки пот. Майк беше прочут с уменията си да изключва своя страх и своите чувства, и просто да „какавидира“, докато отново попадне в нормална обстановка. Преди шест години той беше пилот на експериментален космически кораб. След аварията, когато корабът се разпадна, Майк леонува една седмица в орбита около Земята, докато аварийната група на Жорж го откри. Другите девет загинаха. Жорж беше готов да се закълне, че сега Майк мислеше само за информацията.

Към седем Ева стана неспокойна, а след десет минути каза, че е уморена и излезе. Двамата се спогледаха и заработиха отново. Но Жорж видя, че Майк не го свърта на едно място. В седем и двацет той скочи, нахлузи биологичния скафандър и изхвъркна през вратата.

Жорж включи обзорната камера. За негово учудване всъдеходът на Майк подскачаше към кораба, а не след Ева. Жорж увеличи силата на обектива. Сега корабът се виждаше добре. Всъдеходът го заобиколи и спря. Майк отвори вратата и се втурна по стълбата към люка. След няколко секунди излезе и подкара обратно към базата. Жорж изключи камерата и усети, че гърбът му е мокър. „Какво ставаше с Ева? Какво става с Майк? Какво става с него самия! Майк е прав, не е ли време за смяна?“

* * *

... Той вървеше бавно между редиците камъни, като подритваше ту един, ту друг, но те не се поддаваха — бяха здраво забити. Ева отдавна трябваше да е тук — умори се да чака! В далечината се чува глухо боботене. Той скача с вик и се втурва нататък. Но камъните се

сгъстват и му пречат. Краката му се израняват. Той разбран, че Ева е забила камъните за да му пречат да тича. До кораба остават стотина крачки, но той е обезсилен. Пада и пълзи напред. Корабът бавно се отлепва. Нажежената почва свети. Той вижда тъжното лице на Жорж и го зове:

— Жорж! Ева! Не ме оставяйте! Не ме оставяйте сам сред тази адска сива пустош! Върни се, Жорж... Аз зная, след седмица ти ще ме намериш! Нали ще ме намериш? Жорж!... Ева, вие ще се върнете. Нали, Ева? Ева-а-а...

В краката му пада нещо. Той го вдига: томче „Братя Грим“.

— Ще се върнем призори-и-и. Призори ще се върнем, ако не стане вечна нощ! Но тук никога не съмва! — гласът на Ева идва някъде отвисоко и бавно заглъхва.

Той остава сам. Корабът го няма. Няма я Ева. Няма я базата... Но той отново ще стане дете! Ще се рее сред звездни облаци и със сребърна пръчка ще удря звездите! А те ще звънтят, звънтят, звънтят...

Майк седна в леглото и избърса потта от челото си. Изключи сигнала за събуждане и се пхна в камерата с душа. Пусна студената вода и кранчето с надпис „озон“.

* * *

Този ден Жорж се чувствуваше излишен. Ева ходеше по петите на Майк. Заедно извършиха предстартовата проверка на кораба и обходиха заедно секторите. Вечерта Ева не излезе, но в моментите, когато двамата мъже оставаха сами, на Жорж му се струваше, че Майк иска да го пита нещо, но отлага или се колебае... След сбогуването Ева остана в командния отсек, а Жорж тръгна с Майк към кораба. Пред люка те се спогледаха. Времето беше впило нокти в бръчките между очите им.

— След шест месеца, Жорж, когато се върна, ти ще бъдеш с един месец по-млад от мен.

— Нищо, ще събирам време за после. А ти какво искаше да ме питаш днес?

— Какво видя, когато отиде на Евиното място?

— Нищо, видях те как дълбокомислено крачиш из камънака и се върнах. А ти защо вчера хукна като луд към кораба?

— Стори ми се, че нещо не е в ред.

— С кого? С теб, или с кораба? — двамата се разсмяха, стиснаха си ръцете и Жорж се отдалечи с всъдехода. След минута огненият йонизиран стълб освети нощта.

* * *

Промените, които видя, не го учудиха много: беше ги очаквал.

След почивката премина едномесечен курс за пилотиране на посъвършения кораб, с който щеше да отлети за Р-29.

Космодрумът определи деня на старта и на пристигането му: след два месеца, в петък. Майк се сети, че точно тогава Ева има рожден ден. Чудесно! Той ще слезне от кораба, ще се приближи усмихнат и ще й поднесе подарък. Всъщност какво да й подари? Може би цветя? Огромен букет макове! Нейните цветя! Колко много говореше тя за макове! Разбира се! Биолозите щяха да му кажат как да ги запази!

Два месеца по-късно Майк влезе в орбита около Р-29 и се събуди. Облече скафандъра, приготви букета и го сложи до командния пулт. Намери базата, определи безопасния радиус до нея, съобщи, че се снижава за кацане и включи автопилота. Претоварването го притисна в креслото. Погледът му се плъзна по таблата. На екрана се виждаха познатите хълмове. Оставаха няколко километра. Той въздъхна. Сърцето му се сви от мимолетен спомен за Земята. Отново погледна таблото. На екрана видя някаква точка, която се движеше. След секунди образът се уголеми и Майк разбра, че има човек на мястото на кацане. Включи станцията на всички вълни и извика:

— Жорж, по дяволите, Жорж! Махни се оттам! Не ме ли виждаш? Не чуваш ли? Отдалечи се... след минута кацам!

От екрана се чу вик. Той позна гласа на Ева. Позна и мястото, където каца. Беше нейната поляна с камъните! Ева, просната по очи, милваше облите камъни и ридаше:

— Недей тук, моля те! Недей тук! Ти ще убиеш моята градина! Ти ще изгориш моите макове, а аз толкова ги обичам.

Той разбра какво са камъните за Ева!

— Майк, не кацай тук! Майк! Ти ще убиеш моята Земя! Само това ми остана, Майк! Само моите макове...

Той не можеше да направи нищо.

— Махни се, Ева! Махни се от тези проклети камъни! Махни се! Аз ти нося цветя! Нося твоите макове... Ева...

В ъгъла на екрана се виждаше въдеходът на Жорж, но той нямаше да успее.

— ЕВА!... ЕВА-А-А-А-А!

Екранът се забули в дим. Майк обърна глава. Погледът му падна върху маковете. Очите му се замъглиха. Цветята изгубиха очертанията си, размазаха се и му се стори, че те растат, разтварят широко листа — като огнена паст, за да го погълне!

Публікувано в списание „Авиация и космонавтика“, брой
10/1970 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.